

Установљењем надлежности Уставног суда да одлучује о уставним жалбама, Република Србија се и стварно прикључила европском тренду успостављања непосредне уставне заштите људских права и слобода. На тај начин, Уставни суд се ставио у службу заштите права грађана и свих других недржавних субјеката од последица неуставности и незаконитости одлука донетих од стране јавних органа. То правно средство доступно је сваком када је држава, репрезентована кроз ма који орган, повредила основна права грађана и других недржавних субјеката. Пред Уставним судом у овом саставу до данас је било у раду 35.211 предмета по уставним жалбама, а решено је укупно 20.621, од чега само у овој години 5.401 предмет. Те бројке говоре не само о оптерећености Суда, већ и о степену угрожавања Уставом зајемчених људских права и слобода. Суд је у границама својих могућности настојао да поднете уставне жалбе узме у разматрање у примереном – разумном року. На жалост, тај циљ објективно није могуће остварити у односу на све подносиоце уставних жалби. Стога је Уставни суд био принуђен да установи правила хитног поступања, свестан да се тиме нарушава принцип решавања предмета по редоследу пријема. Поступајући на тај начин, Уставни суд је само у прошлој години усвојио 1.044 уставне жалбе због повреде права на правично суђење учињено неједнаким поступањем редовних судова. У којој су мери те одлуке Суда допринеле успостављању правне сигурности и владавине права није потребно посебно образлагати. Успостављању владавине права Уставни суд је допринео и доношењем више од 50 одлука о неуставности бројних одредаба системских закона. Примера ради, то су Закон о порезима на имовину, Закон о Војнобезбедносној агенцији и Војно обавештајној агенцији, Закон о заштити података о личности, Закон о информисању, Закон о утврђивању надлежности АП Војводине, Закон о електронским комуникацијама, Закон о планирању и изградњи, Закон о заштити права и слобода националних мањина и други. Осим тога, касирано је и 15 уредби Владе Републике Србије, којима се задирало у законодавну надлежност. Уз све то, Уставни суд је у оквиру своје надлежности решио и све предмете за забрану рада удружења грађана. Активност Суда у садашњем саставу обележена је и покретањем поступка оценое уставности по сопственој иницијативи као и издавањем привремених мера забране извршења појединачних аката до коначне одлуке о уставности и законитости на основу којих су ти акти донети. Решено је и 808 жалби неизабраних судија и носилаца јавнотужилачких функција. Предузете су и мере за извршење одлука Уставног суда, што је резултирало враћањем више од 150 одборничких мандата. Одлуке Уставног суда су уважене и од стране редовних судова и то тако што су редовни судови у складу са налогом Уставног суда изменили своје одлуке. И на крају, али не и по значају, треба истаћи да су се тек по изменама Закона о Уставном суду које су ступиле на снагу 4. јануара 2012. године